

bakkersproduct wordt gemaakt, waarbij contróle op bereiding en doseering is buitengesloten. De smaak van kenha is niet minder bitter dan van andere santonine-paeparaten. De fabrikant beweert, dat de halve gram chocolade per bonbon „min of meer stoppend” zou werken, wat natuurlijk onzin is.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

ONBLOEDIGE VERGROOTING DER CONJUGATA VERA.

Collega JONGES maakte in het laatste nummer van dit *Tijdschrift* eenige opmerkingen over mijn opstel in het nummer van 8 Jan., die ik niet gaarne onbeantwoord zou laten. Hij meende op eenige leemten te moeten wijzen, nl. dat de beweeglijkheid van ieder bekken niet door mij is medegedeeld, en dat ik niet heb vermeld, in welke ligging ik de conjugata vera heb bepaald. De beweeglijkheid van de bekkens blijkt echter m. i. voldoende uit de toeneming van de conjugata vera door het lendekussen, en ten gerieve van JONGES vermeld ik, dat de conjugata in rugligging werd gemeten. Wanneer ik dit in steensnedeligging had gedaan, had ik dat zeker uitdrukkelijk vermeld.

Vervolgens schrijft JONGES, dat, terwijl de toeneming, welke ik door het lendekussen waarnam, $\frac{1}{2}$ en $\frac{3}{4}$ cM. was (dit is evenwel niet juist, want ik vond slechts eens $\frac{3}{4}$ cM. en overigens altijd ongeveer $\frac{1}{2}$ cM., vgl. bldz. 97), de toeneming in geforceerde ligging volgens WALCHER bij „cadavres assouplis” slechts $\frac{1}{2}$ cM. is gebleken, en de toeneming door het kussen toch vermoedelijk kleiner zal zijn dan door geforceerde ligging volgens WALCHER. Dit laatste stem ik gaarne toe. Echter worden voor de toeneming in WALCHER's ligging gewoonlijk andere cijfers gegeven. TREUB neemt een vergrooting van 8 tot 10 mM. aan. In EDGAR vond ik, dat de toeneming bedraagt volgens WALCHER 85—13 mM., volgens FOTHERGILL 9.3 mM., en volgens EDGAR zelf 63—127 mM. BAR vond een vermeerdering van 8 mM. In mijn opstel sprak ik dan ook van ongeveer 1 cM. En meent JONGES, dat de beweeglijkheid der bekkengewrichten van „cadavres assouplis” gelijk is te stellen met die van vrouwen op het einde der zwangerschap?

Wat mijn uitkomsten betreft, doet het mij genoegen te kunnen mededeelen, dat in enkele gevallen prof. TREUB mij heeft gecontroleerd en geverifieerd, en dat ook mijn collega WEYGERS mij hierbij is behulpzaam geweest.

Tenslotte meent JONGES toch te kunnen aanbevelen, om bij verkorte conjugata vera de indaling van den schedel te bevorderen, door de vrouw te laten staan met gestrekte beenen, terwijl de romp naar achter wordt gebogen, totdat de vrouw verlangt te liggen, om daarna zoo noodig de conjugata nog op andere wijze te vergrooten. Hierover te oordeelen laat ik aan anderen over, maar eventueel zal het zeker bezwaren opleveren om een door langdurige baring reeds uitgeputte vrouw deze houding te doen aannemen, wanneer krachtige weeën elkaar snel opvolgen. Bij staan bestaat bovendien gevaar voor breken der vochtblaas en uitzakken der navelstreng!

Voordat ik eindig, doet het mij genoegen hier twee waarnemingen te kunnen

meedeelen uit de particuliere praktijk, die mij hoop geven voor de toekomst van het lende-kussen.

De eerste betreft een patiënte, van een specialist-verloskundige bij wie, nadat de baring reeds twee dagen had geduurd, de schedel in het half uur, dat een kussen onder de lendenen was geplaatst, geheel indaalde; hierna vond de geboorte in weinige minuten plaats. Deze patiënte vond de ligging op het kussen evenwel zeer onaangenaam. Verder ontving ik een schrijven van een collega, die zich reeds geruimen tijd had aangewend, „om wanneer de schedel niet wilde indalen, zijn geheelen arm tijdens de wee te brengen onder de lendenen van de patiënte vlak boven de billen, en dan krachtig te drukken”. De collega vond dit voor zichzelf zeer vermoeiend, maar de baring schoot in vele gevallen buitengewoon snel op, en de vrouwen vonden het aangenaam.

24 Januari 1910.

J. W. TJEENK WILLINK.

PORTRETTEEN VAN DE OUD-HOOGLEERAREN PLACE EN KUHN.

Door ongesteldheid zijn de oud-hoogleraren PLACE en KUHN nog niet in de gelegenheid geweest hun portretten aan hun leerlingen, die zulks aanvroegen, te doen toekomen. Zoodra de portretten door mij ontvangen zijn, zal medegedeeld worden, hoe de aanvragers in het bezit ervan gesteld zullen worden.

*De secretaris van het hoofdbestuur
der Med. Fac. van het Amst. stud. corps.*

D. BAGGELAAR.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

BERLIJN. — **Derde internationale laryngo-rhinologencongres.** Volgens een mededeeling van den voorzitter van het internationale comité voor het derde laryngo-rhinologencongres zal dit congres in 1911 te Berlijn gehouden worden. De laryngologische vereeniging te Berlijn heeft in haar algemeene vergadering van 14 Januari ll. haar groote blijdschap uitgesproken over het feit, dat Berlijn de eer zal hebben dit congres te ontvangen. Het bestuur dezer vereeniging heeft zich tot uitvoerend comité voor het congres gevormd en zal nog eenige bekende Duitsche laryngologen verzoeken eveneens daarin zitting te nemen. Het congres zal in het einde van Augustus of begin September plaats hebben. Om inlichtingen kan men zich wenden tot den secretaris van het uitvoerend comité prof. A. ROSENBERG, Berlijn N. W. 6, Schiffbauerdamm 26, of tot den secretaris van het internationale comité dr. FINDER, Berlijn W. 62, Nettelbeckstrasse 17. Dit laatste comité heeft de keuze van referaten en referenten aan zich gehouden.